

Zsinati előkészítő dokumentum a családok helyzetéről a Kaposvári Egyházmegyében

A szeretet és a hit növekedéséért családjainkban

BEVEZETÉS

A kaposvári egyházmegyei zsinat családokkal foglalkozó munkacsoportja azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a következő években a családok növekedjenek a szeretetben és a hitben, és érezzék az Egyház támogató szeretetét.

Ezért megpróbáltunk először rátekinteni a családok mai helyzetére. Azt tapasztaltuk, hogy nagyon sok család válságban van, amiből kiutat kell mutatni nekik. Még inkább szeretnénk ezeket a válságokat megelőzni. Szeretnénk, hogy a házasságok megszilárduljanak, növekedjen a családokban az egység, hogy egyre jobban szeressék egymást. Sokan azt gondolják, hogy a szeretet vagy van, vagy nincs. Pedig **a szeretet tanulható!** Mi ebben szeretnénk segíteni.

Mindenekelőtt szeretnénk felkelteni a vágyat a házaspárokban a szerető, boldog családi élet megteremtésére. De nem úgy, hogy kinyilatkoztatjuk az igazságot, hanem felhívjuk erre a figyelmet, ötleteket adunk, példákat mutatunk, illetve segíteni szeretnénk azoknak, akik igénylik. Jó lenne, ha minél többen elkezdenének beszélni erről a témáról, és közösen gondolkodnánk arról, mit tehetünk ennek érdekében.

Nekünk ezt jelenti a zsinatolás, hogy összejövünk és megosztjuk egymással gondolatainkat a családról és a hitünkről, és a jó gyakorlatokat megpróbáljuk közzétenni, terjeszteni.

Gondolatainkat **négy tématerület** köré csoportosítottuk:

1. Először azt keressük, hogy mire van szükségük a családoknak, ezért melléjük szegődünk, kísérik őket. Az első tehát a **családok kísérése**.
2. A második: úgy találtuk, hogy a családok számára nagyon megerősítő, ha egy közösséghez is tartoznak. Szeretnénk bátorítani arra, hogy egyre több közösség szülessen meg az Egyházmegyénkben, ezért mindenkit hívunk, csatlakozzon egy-egy közösséghez, vagy alapítson egyet, ha nem tud kihez csatlakozni. A második feladatunk tehát a családok kísérése után a **családközösségek kísérése**.
3. A harmadik, amivel foglalkozunk, a **nevelés kérdése**, mert a gyerekeink sokféle tudományban elmélyülnek, de az emberi kapcsolatokról szinte egyáltalán nem beszélünk velük, vagy csak nagyon keveset. De a szeretet tanulható és fontos, hogy ez a tanulás minél előbb elkezdődjön!
4. A nevelés után, időben, a gyakorlat következik. A felnőtteket már nem neveljük, de szeretnénk bátorítani az önnevelésre, ez tehát a negyedik, amivel foglalkozunk. Az emberek többsége szerint a boldogság egyik fő forrása a harmonikus családi kapcsolatokban rejlik. Mi ennek a kulcsát a **párkapcsolati tréningekben** látjuk.

A négy fő területünk tehát: a családok, a közösségek, a nevelés és a párkapcsolat.

Azt gondoljuk, hogy legalább az egyik mindenkit érint, mi azon szeretnénk dolgozni, hogy a hit átszője ezeken keresztül az életünket.

HELYZETKÉP

Magyarok vagyunk, szeretünk panaszkodni. Mi mégsem a nehézségekkel akarjuk kezdeni. Öröme ad okot, hogy ha kismértékben is, de a születések száma emelkedik Egyházmegyénkben. Örömteli, hogy a keresztelesek száma még ennél is jobban emelkedik, vagyis többen döntenek úgy, hogy megkeresztelik gyermekeiket, mint néhány évvel korábban. Hasonlóan örülünk annak is, hogy a házasságok száma is emelkedik. Egyházmegyénkben évente kb. 400 pár tart egyházi esküvőt. Igaz, közülük sokan már nem itt élnek életvitelszerűen.

Sajnos nehézségek is vannak. A mai házasságok több mint fele felbomlik! Ennek számtalan oka van: például, hogy rossz mintákat hoznak otthonról (lassan már esélyük sincs a mai fiataloknak ép családmintákat látni), vagy, hogy a világ az önzésre és a vágyak azonnali kielégítésére biztatja őket. A házasságra készülő fiatalok többsége 30 év feletti. Reménykeltő, hogy a jegyesfelkészítés kapcsán találkozunk velük! Ilyenkor gyakran beszámolnak arról, hogy nem volt előttük jó példa, szüleik is elváltak és ez megkönnyebbülés volt mindenkinek. Nem tanulták meg, hogyan lehet egymásra figyelő, szerető légkörben élni, de mindannyian erre vágnak. Ami nekünk még fájdalmasabb, hogy szinte sosem imádkoztak még együtt a családban. Gyakran nem tudják a fiatalok, hogyan kell a szeretetet kimutatni, nem tudnak bocsánatot kérni és megbocsátani. Nem tudják, és ezért nem is céljuk, hogy a lelki egységüket folyamatosan erősíteni kellene ahhoz, hogy megelőzzék a végleges szakítást.

A válások miatt a gyerekek többsége ma már csonka családban vagy mozaikcsaládban nő fel, ahol olyan sérüléseket szerez, ami csökkenti a családalapítás iránti vágyat.

A CSALÁDPASZTORÁCIÓ LEGFONTOSABB CÉLJA:

A HÁZASTÁRSI KAPCSOLAT ÉS A CSALÁDOK SZERETETBEN, HÚSÉGBEN ÉS HITBEN VALÓ MEGTARTÁSA ÉS ERŐSÍTÉSE.

12 PONT A CSALÁDOKÉRT

A következőkben megpróbáljuk összefoglalni azt a 12 pontot, amit a családokkal kapcsolatban a Kaposvári Egyházmegyében a legfontosabbnak tartunk. Nem törekedtünk a teljességre, biztosan nagyon sok mindenről lehetne még beszélni a családok kapcsán. **Célunk, hogy minél többen elkezdjenek beszélni, gondolkodni,** vagy fordítva, ahogy nekik tetszik, de kezdjünk el **ezekről a témákról „zsinatolni”**. Annyit még elárulunk, hogy ennek a dokumentumnak az összeállítása egy második próbálkozás erre. Az elsőt inkább megtartottuk magunknak... (Bár nekünk tetszett, de a kritikusaink, akiket felkértünk az elolvasására, őszinték voltak velünk. Reméljük, hogy az őszinteség légköre tovább gyűrűzik majd a zsinatolók között is, és lesznek, akik még változtatni is fognak. Mi megpróbáltuk.)

Legfontosabb feladatainkat tehát ezen a négy tématerületen látjuk:

1. Családok kísérése, kapcsolat a családokkal
2. Családközösségek kísérése
3. Nevelés
4. Párkapcsolati tréning

1. CSALÁDOK KÍSÉRÉSE, KAPCSOLAT A CSALÁDOKKAL

A családok kísérése azt jelenti, hogy feltesszük magunknak a kérdést, hogy mire van szükségük ma a családoknak? A család alatt itt Somogyban és Zalában is gyakran a gyereket értik. Mi nemcsak a gyerekeket, hanem a gyerekeket is, vagyis a család az papa, mama, gyerekek („csupa szív, szeretet”) és a tágabb család, pl. a nagyszülők, de nem tudjuk, hogy mennyire messze menjünk. A nagynénénk már lehet, hogy nem lenne benne, de tudjuk, hogy ez is lehet másként. A mozaikcsaládokról nem is beszélve. Azt keressük, hogy mit tehet Egyházunk a családokért, azokért, akik itt élnek, még akkor is, ha egyelőre semmi kapcsolatunk sincs velük, csak annyi, hogy területileg hozzánk tartoznak.

1.1 Családi kapcsolatok erősítése

A számtalan szétzilált család, ami körülöttünk van, arra a megállapításra készít bennünket, hogy a családi kapcsolatok megerősítésre szorulnak. Azt tapasztaljuk, hogy a **házasság szentsége** jelentős lépés a tartós kapcsolat felé. E mellett azonban nélkülözhetetlen a gyakorlatban megélt hit is, ami nélkül a templomi esküvő csupán külsőség marad. Akik megélik a mindennapokban a hitüket, imádkoznak és közösségbe járnak, már családi kapcsolataikat is erősítik.

Tudjuk és hisszük, hogy **a szeretet tanulható és tanulandó**. Erre szeretnénk felhívni a családok figyelmét, és lehetőséget adni számukra a fejlődésre.

Tanulni a lelki életet sokféleképpen lehet. Egyik módja, hogy előadásokat hallgatunk, vagy lelki napon veszünk részt hozzánk hasonló érdeklődésű emberekkel közösen. Ugyanakkor a házaspárok számára fontos, hogy a nekik szóló rendezvények ideje alatt gyermekeik számára vonzó programokat biztosítsunk. Ez csak akkor sikerülhet, ha önkénteseket szervezünk a programok köré, sőt mi magunk is önkéntesek leszünk. Ez történhet hetente a vasárnapi szentmisékhez kapcsolódóan, vagy a közösségi események szervezésekor, mint amilyen egy plébániai családi nap, vagy nyári tábor.

Néhány plébánián már **konkrét ötleteket** is találtunk. Van, ahol a jubiláns házaspárokat hívják egy közös szentmisére és ünneplésre, akár Szent Család vasárnapján, vagy Valentin napon, vagy a Házasság Hetéhez kapcsolódóan. Ilyenkor a házassági ígéretet ünnepélyes megújítására is sor kerülhet. De akár meg lehet hívni az éves házassági vagy kereszttelési évfordulókra is, pl. egy értük felajánlott szentmisére, az érintett családokat. Bátoríthatjuk a házaspárokat ezeknek az évfordulóknak a családi körben való megünneplésére is.

1.2 Gyermek közösségek a családokért, kapcsolat a családokkal a gyermekeken keresztül

Az Egyházzal kapcsolatba kerülni nem könnyű feladat. Sokaknak teljesen kimaradt az életéből a hitoktatás, misére járás. Meglepő módon mégis sokan közülük beiratják gyermeküket hittanra az iskolában (kb. 50% a katolikus hittanosok aránya), vagy már jóval előtte kéri számukra a keresztséget (a gyermekek kb. 70%-a katolikusnak van kereszttelve Egyházmegyénkben). Legtöbb helyen az elsődleges és a bérnyújtás is gyermekkorban történik, ami gyakran inkább a szülők döntésének tünik. Ilyenkor az egész család is motivált lehet az Egyház felé, ezért megragadhatjuk az alkalmat, hogy meghívjuk őket is a közösség életébe.

1.3 Családok egymásért

Szeretnénk, ha a családok egymás mellé állnának és segítenék egymást. Valójában ez abból a küldetésből fakad, amiért Jézus így imádkozik: „Arról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.” (Jn 13,35) Amikor a beteg gyermeket nevelő család mellé jelentkezik egy unoka nélküli „nagy mama”, vagy egy egyetemista, aki nyári szünetét tölti, hogy helyettesítse a munkába járó szülőket, megvalósul köztük Isten Országa. Hallottunk egy esetről, amikor egy fiatal, ötgyerekes házaspár néhány napra befogadta egy másik család négy gyermekét, hogy a szülők elmelessenek egy hétvégére kettesben. Mások az ország két végéből cseréltek egy hétre lakást, hogy így oldják meg a nyaralást, amire már nem volt pénzük. Sokat segíthetne, ha a házaspárok megosztanák egymással örömeik mellett a nehézségeiket is.

2. CSALÁDKÖZÖSSÉGEK KÍSÉRÉSE

Kísérés helyett talán inkább **jelenlétet** kellene mondanunk. Hitünk szerint ez lesz a jövő vezetési stílusa. Szeretnénk, ha a közösségek mellett ott lehetnének azok a személyek, akik segítik és erősítik őket, hogy egymással és intézményeinkkel egyre mélyebb kapcsolatba kerüljenek. A jövő Egyházát közösségek közösségének képzeljük el. Mustármagnyi, de élő hitű közösségekre vágyunk ezen a dimbes-dombos somogyi és zalai földön. Tapasztalatunk szerint mindannyiunkat erősít az életben, ha érezzük, hogy nem vagyunk egyedül. A családok stabil magok lehetnek az Egyház életében, miközben a papokat helyezhetik. Ugyanakkor nekik is nagy szükségük van a családokkal való kapcsolatra.

2.1 Közösségek alapítása

Erdő Péter bíboros egy beszédében kiemelte, hogy „Ahol nincsenek házas közösségek, ott kezdeményezni kell a kialakulásukat.” Szeretnénk segíteni, hogy akár minden plébánián családközösség jöjjön létre. Ehhez a lelkeségi csoportok is sokat adhatnak hozzá, bár van, aki még sosem hallott róluk. A stabil közösségekből gyakran több papi és szerzetesi hivatás is születik. A plébániai közösségeknek olyanok is tagjai lehetnének, akik mozaik családból jönnek. A cél, hogy közösségeink nyitottak, befogadóak legyenek.

Egyházmegyénkben több, a házassággal is foglalkozó lelkeségi mozgalom van jelen. Nagykanizsán, Kaposváron és Siófokon vannak legnagyobb számban a **Házás Hétségéhez** kötődő házaspárok. Balatonbogláron, Fonyódon és Barcson **MÉCS csoportokról**, Kaposváron és környékén pedig a **Schönstatt Családmozgalom** házas közösségeiről tudunk. Ezek mellett, elsősorban városokban, **plébániai házas közösségek** is működnek különböző intenzitással és létszámmal. A közösségek, akár lelkeségi mozgalomhoz kötődőek, akár plébániaiak, hozzájárulnak, hogy a házaspárok, családok megtapasztalják a közösség megtartó, életet adó erejét, örömét. Segítenek a házasságok hétköznapijaiban jelentkező nehézségek leküzdésében. Amikor pedig bekapcsolódnak a plébániai szolgálatokba, akkor újraépül és kivirágzik a plébániai élet.

Fontosnak tartjuk, hogy a plébánia vezetője (plébános, plébániai kormányzó) legyen nyitott a családpsztorációra, szólítson meg családokat és biztassa őket közösségek létrehozására. Adjon helyet – bár csak átmenetileg – az induló közösségek találkozóinak. Ha szükséges, kérjen fel néhány alkalomra kísérő házaspárt, akinek van már tapasztalata plébániai házasközösség működtetésében. Fontos lenne, hogy mindig legyen lelki tartalom is az összejöveteleken és hosszú távon a családközösségek összejövetelei a családok otthonaiban legyenek megtartva.

2.2 Közösségek látogatása, közösségek közötti kapcsolat

Fontosnak érezzük, hogy kapcsolatban legyünk egymással. Szegényebbek vagyunk, ha nem tudunk egymásról. A különböző lelkiségeknek más és más a karizmája, ezért tanulhatunk egymástól. Ez nem azt jelenti, hogy uniformizálódunk, hanem hogy gazdagítjuk egymást. Sokszor azt tapasztaljuk, hogy kicsit belterjesek maradunk, szűk az a réteg, akik a közösségi életben részt vesznek. Célunk, hogy egymás megismerésével és kifelé nyitással olyan családokat is elérjünk, akik még nem tudják, hogy milyen sok örömet ad, és segítséget jelent egy közösséghez való tartozás. Javasoljuk, hogy az egyes lelkiségeket kérjük fel bemutatkozásra a plébánián.

2.3 Képzések

Ahhoz, hogy érdemben tudjunk segíteni, fontosnak tartjuk, hogy olyan emberek is álljanak rendelkezésre, akik valamilyen témában szakértőnek számítanak, természetesen nem csak tudományos értelemben, hanem az élettapasztalatuk alapján is. Olyanok, akik életükkel, tudásukkal példát tudnak mutatni a családoknak. Keressük és osszuk meg egymással, ha ilyenekre találunk!

Az elmúlt években több képzési napot szerveztünk pl. a jegyesoktatásról, az Y-generáció sajátosságairól, a virtuális világ veszélyeiről. Jó lenne, ha ilyen előadásokat több városban is tudnánk szervezni. Emellett az elmúlt években több képzésünk is megvalósult, melyekbe szeretnénk, ha az Egyházmegye minden területéről bekapcsolódnának. Ilyen volt például az a kétéves program, amely a Schönstatti Családkadémia segítségével valósult meg és összesen 19 házaspár végzett, illetve végez el, hiszen miközben ezeket a sorokat írjuk a második képzésen még javában tart a vizsgaidőszak. A létszám kicsinek tűnik, de a légkör mégis annyira magával ragadó volt, hogy szeretnénk ezzel a kis létszámmal is folytatni.

A Házás Hétvége közösség is rendszeres képzést nyújt a résztvevő házaspároknak és papoknak, megerősítve és elmélyítve a házasság, illetve az egyházi rend szentségében való elköteleződésüket.

Ugyancsak vágyunk arra, hogy az önkéntesek létszáma növekedjen, hogy egyre többen dolgozzunk együtt a házasságért, nem csak az Egyházban, hanem azon kívül is. A papoknak szeretnénk felkínálni olyan alkalmakat, amikor megoszthatják tapasztalataikat olyan házaspárokkal, akik részt vettek a képzéseinken. Ilyenek lesznek – terveink szerint – tágabb körben a családról szóló zsinati összejövetelek, és reméljük, hogy egyre gyakrabban kerülnek majd elő ezek a kérdések a prédikációkban, plébániákon tartott előadásokban is.

3. NEVELÉS

Mindannyiunkat neveltek az életre. Ez azonban mozgó valóság, felnőttként már jellemünk folyamatos formálásával nekünk kell magunkat tovább nevelnünk. Ezt érzékelve már kapcsolódni tud hozzánk az, akit nevelünk. A szenvedés így új értelmet kap, mint lehetőség a nagyobb szeretetre, és önfelülmúlásra. Arra bátorítunk mindenkit, hogy a nehézségeket éljük meg ezzel a lelkülettel! Talán még hozzátennénk, hogy a bizalom az alapja minden fejlődésnek.

A mai felbolydult világban a gyereknevelés különösen kritikussá vált. A szülők energiái szétforgácsolódnak, a világ által megkérdőjelezett értékek őket is elbizonytalanítják. Segítenünk kell őket biztos támpontokat találni. Ugyanakkor fontos lenne, hogy a gyermekeket az iskolai éveikben képezzük, segítsük a szeretetben való növekedésre.

3.1 Családi életre nevelés (CSÉN)

A fiatalok és a házasságra készülők körében tapasztaltuk meg, hogy sokan még mintával sem rendelkeznek arról, milyen egy harmonikus családi élet. A nemiségről való helyes látásmód kialakítása és a házasságra való felkészítés a **kisgyermekkorban** kezdődik a családban, illetve a **kisiskoláskorban**, majd a **serdülőkorban** folytatódik, és csak harmadik állomása a jegyesek felkészítése. A szülők, hitoktatók, katolikus iskolák feladata humánus-keresztény képet kialakítani a gyermekben, majd a serdülőben a nemiségről, szexualitásról, a helyes párkapcsolatról, a házasság felé vezető útról. Ezért szeretnénk a családi életre nevelést (CSÉN), az Egyházmegye katolikus és önkormányzati iskoláiban is szorgalmazni és a lehetőségét megteremteni.

3.2 Szülő suli

A szülőknek szükségük van segítségre, hogy szeretetben neveljék gyermekeiket. Azt tapasztaljuk, hogy a szülők elbizonytalanodtak, sokszor nincsenek jó mintáik és kapaszkodóik. Gyorsan változó világunkban egészen új, eddig ismeretlen kihívásokkal találkoznak felnőttek és gyerekek egyaránt. Ezekre nem vagyunk felkészülve. Nehéz kapcsolatot teremteni a régi, bevált nevelési gyakorlatok (pl. engedelmességre nevelés) és az **új nemzedék kihívásai** között (pl. megtanítani nemet mondani), de nem lehetetlen. Az alapértékek tudatosítására (pl. áldozatkész életre törekszem) vagy újra felfedezésére égetően szükség van. A pszichológia és a neveléstudomány legújabb kutatási eredményeit is érdemes megismerni és alkalmazni. Szeretettel ajánljuk, hogy ilyen témájú előadásokat szervezzünk községi, városi szinten! Tapasztalatunk szerint erre ma felkelhető az érdeklődés.

3.3 Lelkinapok, lelki hétvégék, táborok

Az általános és középiskolás korosztály a lelki napokon, iskolai lelkigyakorlatokon és táborokban érhető el legkönnyebben. Ezek azok az alkalmak, amelyek – akár családjuktól függetlenül is – lehetőséget adnak a lelki fejlődésükre, és lökést adhatnak a hitük gyakorlásában. Egyházmegyéinkben több kiváló kezdeményezés is van ezekre, mint pl. a nagykanizsai piaristáknál. Ilyenkor a CSÉN is előkerülhet, mint módszertan. Az „apa-fia”, „anya-lánya” programot is szeretettel ajánljuk mindenkinek, ami a szülő-gyerek kapcsolatban a kiskamaszoknál nagyon megerősítő tud lenni.

4. PÁRKAPCSOLATI TRÉNING

Edzettnek lenni jó. A fiatal, vagy kevésbé fiatal párok, akikkel találkozunk nap mint nap, arra mutatnak rá, hogy sokat segíthet az annyira vágyott hűség megélésében a tanulás. A harmonikus emberi kapcsolat tanulható. Ehhez azonban a változásra is nyitottnak kell lennünk, amit hitünk szerint a harmadik Isteni személy, a Szentlélek segít. Így tudunk folyamatosan egyre jobban igent mondani a váratlan fordulatokra, amit életünkben pl. az okoz, hogy valakivel összekötöttük azt.

4.1 Prevenció

Szeretnénk felkínálni azt a tudást, amit – sokszor nem könnyed tapasztalatok között – mi kaptunk ezen a téren, a családi élet sava-borsát. Személyes tapasztalatunk, hogy ez **csak akkor működik, ha nem feladatként éljük meg az evangelizációt, hanem szívügyünké válik és áthatja életünk minden területét.**

A Házasság Hetébe való bekapcsolódás nagy segítséget jelenthet, hogy szervezett formában is kínáljunk színvonalas előadásokat a házaspároknak kapcsolatuk megértésére és elmélyítésére. Kaposváron és Nagykanizsán elkötelezett hívő házaspárok, a testvéregyházakkal együttműködve, lelkesen szervezik az eseményeket. Fontos lenne az év során több hasonló programmal segíteni a párokat.

Prevenció az életvédelem területén:

Tapasztalataink szerint a fiatal lányok és asszonyok nincsenek tisztában testük működésével, hogy szervezetük jeleket ad a termékeny és terméketlen időszakokról. Mivel nem ismernek mást, ezért legtöbbször az egészségre kockázatot jelentő és a mellékhatásoktól sem mentes, valamint etikai szempontból igencsak megkérdőjelezhető módszereket alkalmaznak a fogamzás elkerülésére, illetve segítségére. Szívügyünk, hogy minél szélesebb körben, korosztályban, különböző életállapotú nővel és párjával megismertessük a cikluskövetésen alapuló **természetes családtervezési módszereket**.

4.2 Meghívás a szeretet és a hit elmélyítésére (jegyesfelkészítés és katekumenátus)

Jegyesfelkészítés:

A plébániai élet és a lelkipásztorkodás kiemelt feladata a jegyesek, illetve a házasság előtt állók felkészítése a házasságra. A templomi esküvő olyanok számára is vonzó, akik nem hívők, vagy vallásukat nem gyakorló hívők. Ezért a jegyes-felkészítés nemcsak arra lehetőség, hogy a párokat **„képezzük” az élethosszig tartó boldog családi életre**, hanem **remek missziós lehetőség is**. Nagyon fontos, hogy a jegyesek szeretetteljes, befogadó és támogató Egyházzal találkozzanak, illetve hogy képzett kísérő házaspárok tudjanak beszélni nekik a házaseset buktatóiról, és a rájuk váró nehézségekről, azok megoldásáról, és kísérjék őket akár éveken át.

Megállapíthatjuk, hogy a jegyesek számára az egyházi tanítás sokszor nem ismert, ezért fontos, hogy minél többet beszéljünk róla. Kívánatos lenne a jegyeseket közösségbe hívni, hogy a házasságkötésük után ne távolodjanak el a plébániától. Erre kiválóan alkalmas lehet az Alpha kurzus és az ezt követő katekumenátus. Sajnos, tapasztalatunk szerint, rendszeres az elmaradt elsőáldozás, bér málkózás a házasulandóknál. Hisszük, hogy a rendszeres vallásgyakorlás nagyban segíthet a későbbi együtt maradásban.

Fiatalok segítése a párválasztásban:

Komoly nehézséget jelent katolikus fiataljainknak (is) a párkeresés, mert kevés az igényes találkozási lehetőség. Fontos, hogy segítsük őket ismerkedésre is lehetőséget adó közösségi találkozások, táborok megszervezésével. Ezek az alkalmak az **elköteleződésben** is megerősítik a fiatalokat: a párkapcsolatban lévőket tartós kapcsolatra és a későbbi házasság kialakítására ösztönzik, miközben a szexualitás megszentelésének lehetőségéről is hallanak.

4.3 Krízis, kiútkeresés

A családok segítségének elsődleges helye a plébánia. Különösen is igaz kellene legyen ez a családi krízisek idején. Ezért a plébániának, ahogy Ferenc pápa mondja: „képesnek kellene lennie arra (is), hogy szívélyesen fogadja a családi vészhelyzetben lévőket és foglalkozzon velük, vagy egyszerűen képes legyen elirányítani őket ahhoz, aki segíteni tud.” Beer Miklós püspök atya pedig felhívta a váci egyházmegyei zsinaton a figyelmet arra, hogy: „nagyon sokan szenvednek attól, hogy egyedül vannak, mert elváltak, vagy elhagyták őket, nem kötöttek házasságot, esetleg özvegyek. Mindannyian súlyos

krízisen mentek át, vágnak arra, hogy ki tudjanak lépni a magányból. Meg kell találnunk azokat a módokat, hogy enyhítsük a hiányérzetüket, és megtalálják a helyüket a közösségben.”

Meg kell felelnünk a kihívásnak, hogy közösséget tudjunk vállalni a ráknbizottakkal. Ehhez **képzett és odaadó munkatársakra van szükség**. Segítséget jelenthetnek az Irgalmasság Háza és a Karitász önkéntesei is bizonyos területeken, de emellett szükségesek mentálhigiénés szakemberek is, akik szakszerűen tudnak segíteni a lelki problémák feldolgozásában. Sajnos nagy hiányt tapasztalunk ezen a területen.

Keresnünk kell a lehetőségeket a magányos emberek megszólítására és bevonására a közösségbe úgy, hogy ott értékesnek érezhessék magukat. Az idősgondozásban az Egyház határozottabb szerepet vállalhatna idős-napközök, és további idősothonok létesítésével, és szeretet-központú működtetésével.

Jó példa volt a Donneri Családpasztorációs Program, melynek keretében sokaknak biztosítottak **családterápiás** lehetőséget, tanácsadást az elmúlt években (2012-2015). E program keretei között az Emmánuel Közösséggel együtt **egyedülálló szülő**knek is tartottak hétvége sorozatokat (AVE). Érdemes lenne ilyen jellegű programokat az Egyházmegye más területein is indítani, működtetni.

BEFEJEZÉS

Szeretnénk ezzel a néhány gondolattal rávilágítani a családok támogatásának szükségességére a Katolikus Egyházban és azon kívül is. Arra a kérdésre keressük a választ, amit Pünkösdkor Péter apostolnak tettek fel azok, akik végighallgatták: „Mit tegyünk hát emberek, testvérek?” (Apcsel 2,37c). Mi innen indultunk ki, és szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik ezt a munkadokumentumot végigolvasták, és szeretnének velünk haladni a megkezdett úton.

Ferenc pápa szavai, melyeket Írországbán a Családok világtalálkozóján mondott (2018. aug. 26.) nekünk is bátorításul szolgálnak ehhez: „Köszönetet mondunk az Úrnak a családjainkban kapott sok-sok áldásért. El akarjuk kötelezni magunkat, hogy teljesen megéljük azt a hivatásunkat, hogy – a Gyermek Jézusról nevezett Szent Teréz megindító szavai szerint – „az Egyház szívében a szeretet” legyünk. (...) Ezek a szavak, a Szentlélek ajándékának ígéretével, csordultig vannak étellel számunkra, akik hittal fogadjuk őket. A bennünk lévő jónak a forrása Isten Lelke, aki állandóan új életet lehel a világba, a szívekbe, a családokba, az otthonokba és az egyházközségekbe. Minden új nap családjaink életében és minden új nemzedék egy új pünkösdi ígéretét hozza magával, egy családi pünkösdt, a Léleknek, a Paraklitosznak új kiáradását, akit Jézus pártfogóként, vigasztalóként küld nekünk, aki valóban bátorságot önt belénk.”

Szeretnénk bátorítani minden kezdeményezést, amely Egyházmegyénkben a családokat segíti a szeretet és a hit elmélyítésében, hogy egymás számára is a „bátorítás forrásaivá” váljunk, és megosszuk egymással a konkrét jó megtapasztalásokat. Ezért kérünk mindenkit, aki indítást érez, hogy írja le nekünk személyes tapasztalatát, ha a családja, vagy ő maga az itt felsorolt 12 pontban Isten érintését átélte. A sorsformáló eseményekről szóló beszámolóknak átalakító ereje van. Nem tanítókra, hanem tanúságtevőkre vágyik ma a világ. Bárcsak soraink arra indítanának sokakat, hogy elbeszéljék, mi mindent tett velük Isten!

Bátorítunk a családról szóló zsinati beszélgetésekre. Javasoljuk a résztvevőknek, hogy olvassák el ezt a dokumentumot, és kezdjenek el cselekvési tervet kidolgozni, hogy ne maradjunk a szavak szintjén, hanem a szeretetben és a hitben valóban elmélyüljenek családjaink.

(A néhány bekezdésből álló, egyes pontokhoz kapcsolódó beszámolókat, javaslatokat, kérdéseket és hozzászólásokat a csaladok.kaposvar@katolikus.hu e-mail címre várjuk.)